

SAATE

Lähettiläjä: Puheenjohtajisto

Vastaanottaja: Valmistelukunta

Asia: Unionin tuomioistuinta ja unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuinta koskevat artiklat

1. Valmistelukunnan jäsenille toimitetaan liitteenä ehdotukset unionin tuomioistuinta koskeviksi II osan artikloiksi selityksineen. Valmistelukunnalle jo toimitettu ehdotus perustuslain I osan 20 artiklaksi (asiak. CONV 691/03) sisältyy myös tähän asiakirjaan.
2. Uusien artiklojen sanamuoto perustuu yhteisöjen tuomioistuinta käsittelevän pohdintaryhmän (jonka puheenjohtaja on Antonio Vitorino) työskentelyyn. Nykyisiin artikloihin tehdyt muutokset on lihavoitu.
3. Valmistelukunnan jäseniä pyydetään kiinnittämään huomiota erityisesti seuraaviin puheenjohtajiston esittämiin muutoksiin:
 - ◆ Määräenemmistöpäätökset ja lainsäätämisyjärjestys, kun on kyse määräyksistä, joissa nykyään edellytetään neuvoston yksimielistä päätöstä; nämä määräykset ovat 225 a artikla (erityistuomioistuinten perustaminen), 229 a artikla (teollisoikeudellista suojaa käsittelevän erityistuomioistuimen perustaminen) ja 245 artikla (yhteisöjen tuomioistuimen perussääntö);

- ◆ Tutkittavaksi ottamisen edellytysten muuttaminen, kun on kyse luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden nostamista kumoamiskanteista, jotka koskevat muita kuin lainsäätäjäsysteemissä hyväksytyjä säädöksiä (230 artiklan neljäs kohta);
 - ◆ Neuvoa-antavan komitean perustaminen antamaan lausuntoja ehdokkaiden soveltuvuudesta unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomarien ja julkisasiamiesten tehtävään (224 a artikla);
 - ◆ Seuraamusjärjestelmän tehostaminen yksinkertaistamalla menettelyn alkuvaihetta, kun komissio saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi (228 artikla);
 - ◆ Mahdollisuus nostaa kanne "unionin virastojen ja elinten" säädöksistä (230 artikla) tai laiminlyönneistä (232 artikla).
-

Taulukko: Euroopan unionin tuomioistuinta ja Euroopan unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuinta koskevat artiklaehdotukset nykyisiin perussopimuksiin verrattuina

	Uudet artiklat	Artiklat, joissa toistetaan nykyisissä perussopimuksissa olevat määräykset osittain tai sisältömuutoksin	Nykyisten perussopimusten artiklat hieman muutettuina tai ilman muutoksia
I OSA			
<u>20 artikla</u> : Euroopan unionin tuomioistuin	✓		
II OSA: EU:N TUOMIOISTUIN			
<u>221 artikla</u>			✓
<u>222 artikla</u>			✓
<u>223 artikla</u>		✓	
<u>224 artikla</u> <u>224 a artikla</u>	✓	✓	
<u>225 artikla</u> <u>225 a artikla</u>		✓	✓
<u>226 artikla</u>			✓
<u>227 artikla</u>			✓
<u>228 artikla</u>		✓	
<u>229 artikla</u> <u>229 a artikla</u>		✓	✓
<u>230 artikla</u> <u>230 a artikla</u>	✓	✓	
<u>231 artikla</u>			✓
<u>232 artikla</u>		✓	

<u>233 artikla</u>		✓	
<u>234 artikla</u>		✓	
<u>235 artikla</u>			✓
<u>236 artikla</u>			✓
<u>237 artikla</u>			✓
<u>238 artikla</u>			✓
<u>239 artikla</u>			✓
<u>240 artikla</u>	✓		✓
<u>240 a artikla</u>			
<u>240 b artikla</u>		✓	
<u>240 c artikla</u>		✓	
<u>241 artikla</u>			✓
<u>242 artikla</u>			✓
<u>243 artikla</u>			✓
<u>244 artikla</u>			✓
<u>245 artikla</u>		✓	

UNIONIN TUOMIOISTUINTA JA UNIONIN YLEISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUINTA KOSKEVAT ARTIKLAT

I OSA

UNIONIN TUOMIOISTUIN

20 artikla

20 artikla: Euroopan unionin tuomioistuin

1. Euroopan unionin tuomioistuin, johon kuuluu Euroopan unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin, varmistaa, että unionin perustuslakia ja oikeutta noudatetaan.

Jäsenvaltiot säätävät tarvittavista oikeussuojakeinoista tehokkaan oikeusturvan varmistamiseksi unionin oikeuden alalla.

2. Unionin tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden, ja sitä avustavat julkisasiamiehet. Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden; tuomareiden lukumäärä vahvistetaan unionin tuomioistuimen perussäännössä. Unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka täyttävät II osan [XX] artiklassa edellytetyt vaatimukset, ja heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuuden vuoden pituiseksi toimikaudeksi. Tuomioistuimen jäsen, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.
3. Unionin tuomioistuin on toimivaltainen tekemään ratkaisun
 - komission, jäsenvaltion, toimielimen taikka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön nostamista kanteista II osan [YY] artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa ja kyseisissä artikloissa määrättyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti;
 - kansallisten tuomioistuinten pyynnöstä unionin oikeuden tulkintaa tai toimielinten antamien säädösten pätevyyttä koskevissa ennakkoratkaisukysymyksissä;

- haettaessa muutosta unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tekemiin päätöksiin, tai se on toimivaltainen poikkeuksellisesti käsittelemään kyseiset päätökset unionin tuomioistuimen perussäännössä määrätyin edellytyksin.

II OSA

221 artikla

Unionin tuomioistuin kokoontuu jaostoissa, suuressa jaostossa tai täysistunnossa unionin tuomioistuimen perussäännössä tätä varten määrättyjen sääntöjen mukaisesti.

Selitys

221 artiklan teksti, toinen ja kolmas alakohta, jotka on kuitenkin yhdistetty yhdeksi kohdaksi.

Ensimmäinen alakohta ("Unionin tuomioistuimessa on yksi tuomari jäsenvaltiota kohden") on I osassa olevassa 20 artiklassa.

222 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuinta avustaa kahdeksan julkisasiamiestä. Unionin tuomioistuimen pyynnöstä neuvosto voi yksimielisesti lisätä julkisasiamiesten määrää.

Julkisasiamiesten tehtävänä on täysin puolueettomina ja riippumattomina esittää julkisessa istunnossa perustellut ratkaisuehdotukset asioissa, jotka unionin tuomioistuimen perussäännön mukaan vaativat heidän myötävaikutustaan.

Selitys

Artiklaa ei ole muutettu.

223 artikla

Unionin tuomioistuimen tuomarit ja julkisasiamiehet, jotka valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka joko täyttävät kotimaassaan korkeimpien tuomarin virkojen kelpoisuusvaatimukset tai ovat tunnetusti päteviä oikeusoppineita, nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella sen jälkeen, kun **224 a artiklassa tarkoitettua komiteaa on kuultu**.

Osa tuomareista ja julkisasiamiehistä vaihtuu joka kolmas vuosi unionin tuomioistuimen perussäännössä määrätyin edellytyksin.¹

Tuomarit valitsevat keskuudestaan unionin tuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voidaan valita uudeksi toimikaudeksi.

Unionin tuomioistuin vahvistaa työjärjestyksensä. Työjärjestykselle tarvitaan neuvoston määräenemmistöllä antama hyväksyminen.

Selitys

Tässä artiklassa toistetaan nykyinen EY-sopimuksen 223 artikla lukuun ottamatta tällä hetkellä I osan 20 artiklassa olevaa viittausta toimikauden pituuteen sekä kirjaajan nimittämistä koskevaa nykyistä neljättä kohtaa, joka voitaisiin liittää unionin tuomioistuimen perussääntöön (perussäännön uusi 9 artikla) .

224 artikla

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomareiden lukumäärä vahvistetaan unionin tuomioistuimen perussäännössä. Perussäännössä voidaan määrätä, että unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuinta avustavat julkisasiamiehet.

¹ Tämä määräys riippuu toimikauden pituudesta; jos puheenjohtajisto valitsee vaihtoehdon, jonka mukaan uudeksi toimikaudeksi valitseminen ei ole mahdollista, tämä määräys on poistettava.

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä korkeaan tuomarin virkaan. Heidät nimitetään jäsenvaltioiden hallitusten yhteisellä sopimuksella kuudeksi vuodeksi kerrallaan sen jälkeen, **kun 224 a artiklassa tarkoitettua komiteaa on kuultu**. Osa yleisen oikeusasteen tuomioistuimen jäsenistä vaihtuu joka kolmas vuosi. Jäsen, jonka toimikausi päättyy, voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Tuomarit valitsevat keskuudestaan unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Sama henkilö voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin hyväksyy työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä unionin tuomioistuimen kanssa. Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin tekee ratkaisunsa neuvoston annettua määräenemmistöllä hyväksymisensä.

Jollei unionin tuomioistuimen perussäännöstä muuta johdu, unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimeen sovelletaan, mitä perustuslaissa määrätään unionin tuomioistuimesta.

Selitys

Tämä artikla perustuu suurelta osin nykyiseen 224 artiklaan lukuun ottamatta sen ensimmäistä virkettä ("Yhteisön ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa on vähintään yksi tuomari jäsenvaltiota kohden") ja toista virkettä ("Tuomareiden määrä vahvistetaan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännössä") tuomarien nimittämismenettelystä, jotka ovat I osan 20 artiklassa. Muilta osin voitaisiin menetellä samoin kuin 223 artiklan suhteen kirjaajan nimittämisen osalta.

224 a artikla

Perustetaan komitea, joka antaa lausunnon siitä, ovatko ehdokkaiden ansiot riittävät unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomarin ja julkisasiamiehen tehtävien hoitamiseen, ennen kuin jäsenvaltioiden hallitukset tekevät päätöksen 223 ja 224 artiklan mukaisesti.

Komiteassa on seitsemän henkilöä, jotka ovat unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen entisiä jäseniä, kansallisten ylimpien tuomioistuinten edustajia ja tunnetusti päteviä oikeusoppineita, joista yhtä ehdottaa Euroopan parlamentti. Neuvosto päättää määräenemmistöllä tuomioistuimen presidentin ehdotuksesta komitean jäsenten nimeämisestä ja sen toimintasäännöistä.

Selitys

Tämä kohta on uutta nykytilanteeseen verrattuna. Pohdintaryhmä katsoi, että olisi tarkoituksenmukaista "perustaa "neuvoa-antava komitea", jonka tehtävänä olisi antaa jäsenvaltioille lausunto siitä, ovatko tietyn ehdokkaan ansiot riittävät kyseisten tehtävien hoitamiseen erityisesti ehdokkaan ammattipätevyyttä koskevien objektiivisten arviointiperusteiden nojalla. Tämä komitea – jonka kokoukset eivät olisi julkisia ja joka ei toteuttaisi kuulemisia – voisi koostua unionin tuomioistuimen entisistä jäsenistä ja kansallisten ylimpien tuomioistuinten edustajista, ja myös Euroopan parlamentti voisi nimetä oikeudellisen asiantuntijan. Yksi jäsenistä vastusti kuitenkin ajatusta Euroopan parlamentin osallistumisesta ja katsoi, että se sisältäisi riskin nimitysmenettelyn politisoitumisesta. Pohdintaryhmä korosti, että tällaisen neuvoa-antavan komitean perustaminen voisi nostaa jäsenvaltioiden ehdokkaiinsa soveltamaa vaatimustasoa." (Pohdintaryhmän loppuraportti, 6 kohta)

Edellä esitetyn perusteella artiklaehdotuksessa määrätään neuvoa-antavan komitean perustamisesta. Ehdotetaan, että siinä olisi seitsemän henkilöä. Päätöksenteon helpottamiseksi neuvoston olisi päätettävä määräenemmistöllä sekä komitean perustamisesta että sen jäsenten nimeämisestä. Näyttää lisäksi tarkoituksenmukaiselta, että tuomioistuin osallistuu kyseisen kuulemisjärjestelyn toteuttamiseen: tätä varten ehdotettiin, että neuvosto tekee ratkaisunsa tuomioistuimen presidentin ehdotuksesta.

225 artikla
(nykyinen artikla muutoksitta)

1. Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan ensimmäisenä oikeusasteena [230, 232, 235, 236 ja 238] artiklassa tarkoitetut kanteet lukuun ottamatta niitä, joiden ratkaiseminen on annettu jonkin erityistuomioistuimen tehtäväksi tai jotka perussäännön mukaan kuuluvat unionin tuomioistuimen toimivaltaan. Perussäännössä voidaan määrätä, että unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan muunkinlaisia kanteita.

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemiin päätöksiin voidaan vain oikeuskysymysten osalta ja perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin hakea muutosta unionin tuomioistuimelta.

2. Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 225 a artiklan mukaisesti perustettujen erityistuomioistuinten päätöksiä koskevat muutoksenhaut.

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen tämän kohdan nojalla tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen unionin tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

3. Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin on toimivaltainen ratkaisemaan 234 artiklan nojalla esitetyt ennakkoratkaisupyynnot perussäännössä määrättyissä erityisasioissa.

Jos unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että asian edellyttämä periaatepätös voi loukata unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta, se voi siirtää asian unionin tuomioistuimen ratkaistavaksi.

Unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimen ennakkoratkaisukysymyksissä tekemät päätökset voidaan perussäännössä määrätyn edellytyksin ja rajoituksin poikkeuksellisesti käsitellä uudelleen unionin tuomioistuimessa, jos asia voi vakavasti vahingoittaa unionin oikeuden yhtenäisyyttä ja johdonmukaisuutta.

1. **Euroopan parlamentti ja neuvosto voivat hyväksyä lainsäätämisyjärjestyksessä eurooppalakeja**, joilla perustetaan unionin yleisen tuomioistuimen yhteyteen asetettavia erityistuomioistuimia, joiden tehtävänä on ratkaista ensimmäisenä oikeusasteena tietyt erityisasioissa nostetut kanteet. Ne tekevät ratkaisunsa joko komission ehdotuksesta ja unionin tuomioistuinta kuultuaan tai unionin tuomioistuimen pyynnöstä ja komissiota kuultuaan.
2. Erityistuomioistuimen perustamista koskevassa eurooppalaissa vahvistetaan kyseisen tuomioistuimen kokoonpanoa koskevat säännöt ja määrittellään sille annettavat toimivaltuudet.
3. Erityistuomioistuinten päätöksiin voidaan hakea muutosta unionin yleisen oikeusasteen tuomioistuimelta vain oikeuskysymysten osalta tai, jos erityistuomioistuimen perustamista koskevassa eurooppalaissa niin säädetään, myös asiakysymysten osalta.
4. Erityistuomioistuinten jäsenet valitaan henkilöistä, joiden riippumattomuus on kiistaton ja jotka ovat päteviä tuomarin virkaan. Neuvosto nimittää heidät määräenemmistöllä.
5. Erityistuomioistuimet hyväksyvät työjärjestyksensä yhteisymmärryksessä unionin tuomioistuimen kanssa. Erityistuomioistuimet tekevät ratkaisunsa neuvoston annettua määräenemmistöllä hyväksymisensä.
6. Jollei erityistuomioistuinten perustamista koskevasta eurooppalaista muuta johdu, erityistuomioistuihin sovelletaan, mitä perustuslaissa ja unionin tuomioistuimen perussäännössä määrätään tuomioistuimesta.

Selitys

Nykyisessä 225 a artiklassa määrätään, että neuvosto päättää erityistuomioistuinten perustamisesta yksimielisesti Euroopan parlamenttia ja komissiota kuultuaan (jos ehdotuksen on esittänyt tuomioistuin). Pohdintaryhmä suosittaa, että neuvosto tekisi asiasta päätöksen määräenemmistöllä. Enemmistö katsoi myös, että olisi sovellettava lainsäätämisyjärjestystä. Pohdintaryhmä katsoi näin ollen, että erityistuomioistuimen perustamissäädos, jolla vahvistetaan erityistuomioistuimen toimivaltuudet, on luonteeltaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävä säädos. Puheenjohtajisto on päättänyt noudattaa pohdintaryhmän suositusta.

226 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille perustuslain mukaan kuuluvan velvollisuuden, komissio antaa asiasta lausunnon perusteluineen varattuaan ensin sille valtiolle, jota asia koskee, tilaisuuden esittää huomautuksensa.

Jos valtio, jota asia koskee, ei noudata lausuntoa komission asettamassa määräajassa, komissio voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Selitys

Tähän on otettu nykyinen 226 artikla sellaisenaan. Tuomioistuinta käsittelevän pohdintaryhmän yksi jäsen ehdotti, että tämä määräys korvattaisiin toisella, EHTY:n 88 artiklan mukaisella määräyksellä. Tällaisella määräyksellä komissiolle annettaisiin mahdollisuus todeta, että jokin jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille perustuslain nojalla kuuluvan velvollisuuden. Pohdintaryhmän jäsenten laaja enemmistö kannattaa kuitenkin nykyisen määräyksen säilyttämistä.

227 artikla
(nykyinen artikla muutoksitta)

Jos jäsenvaltio katsoo, että toinen jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille perustuslain mukaan kuuluvan velvollisuuden, se voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Ennen kuin jäsenvaltio nostaa toista jäsenvaltiota vastaan kanteen, joka perustuu väitteeseen perustuslaissa määrätyn velvollisuuden rikkomisesta, sen on saatettava asia komission käsiteltäväksi.

Komissio antaa lausunnon perusteluineen sen jälkeen, kun valtioilla, joita asia koskee, on ollut tilaisuus kirjallisesti ja suullisesti esittää huomautuksensa asiasta ja vastapuolen huomautuksista.

Ellei komissio ole antanut lausuntoa kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun asia on saatettu sen käsiteltäväksi, lausunnon puuttuminen ei estä saattamasta asiaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

228 artikla

1. Jos unionin tuomioistuin toteaa, että jäsenvaltio on jättänyt täyttämättä sille perustuslain mukaan kuuluvan velvollisuuden, jäsenvaltion on toteutettava unionin tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet.
2. **Jos komissio katsoo, että jäsenvaltio, jota asia koskee, ei ole toteuttanut unionin tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanon edellyttämiä toimenpiteitä, komissio voi saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi varattuaan ensin kyseiselle valtiolle tilaisuuden esittää huomautuksensa.** Komissio ilmoittaa samalla sen kiinteämääräisen hyvityksen tai uhkasakon määrän, joka asianomaisen jäsenvaltion tulisi sen käsityksen mukaan olosuhteet huomioon ottaen suorittaa.

Jos unionin tuomioistuin toteaa, että jäsenvaltio, jota asia koskee, ei ole noudattanut sen tuomiota, se voi määrätä jäsenvaltion suorittamaan kiinteämääräisen hyvityksen tai uhkasakon.

Tämä menettely ei rajoita 227 artiklan soveltamista.

- 3. Kun komissio saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi 226 artiklan nojalla katsottuaan, että jäsenvaltio, jota asia koskee, on jättänyt täyttämättä velvollisuutensa ilmoittaa toimenpiteistä, joilla puitelaki saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä, komissio voi, jos se katsoo tämän aiheelliseksi, pyytää samassa kanteessa unionin tuomioistuinta määräämään jäsenvaltion suorittamaan kiinteämääräisen hyvityksen tai uhkasakon siinä tapauksessa, että tuomioistuin toteaa laiminlyönnin. Jos tuomioistuin hyväksyy komission pyynnön, kyseinen suoritus on maksettava tuomiossa annetun määrääjän kuluessa.**

Selitys

Pohdintaryhmän loppuraportissa todetaan, että nykyinen unionin tuomioistuimen tuomion noudattamatta jättämistä koskeva seuraamusjärjestelmä ei ole riittävän tehokas, sillä unionin tuomioistuimessa tuomitut jäsenvaltiot voivat odottaa vuosia ennen kuin niille määrätään sakkorangaistus. Pohdintaryhmä katsoo tästä syystä, että on löydettävä keinoja unionin tuomioistuimen tuomioiden noudattamatta jättämistä koskevien seuraamusmekanismien tehokkuuden ja yksinkertaisuuden lisäämiseksi. Tätä varten on ehdotettu, että EY-sopimuksen 228 artiklassa tarkoitetun seuraamusjärjestelmän tehostamiseksi menettelystä poistetaan ne kaksi vaihetta, jotka edeltävät asian antamista käsiteltäväksi seuraamusten täytäntöönpanosta päättävälle unionin tuomioistuimelle, eli vaihe, jossa asianomaiselle jäsenvaltiolle annetaan huomautus, ja vaihe, jossa komissio antaa perustellun lausunnon, tai ainakin toinen näistä vaihteista¹; laaja enemmistö kannatti viimeksi mainittua ehdotusta.

Artiklan tekstissä ehdotetaan menettelyn alkuvaiheen yksinkertaistamista poistamalla perusteltu lausunto.

¹ Tilanne, jossa komissio tai jäsenvaltio voi antaa asian suoraan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi, ei ole uusi: tämä mahdollisuus sisältyy jo perustamissopimukseen esimerkiksi silloin, kun jokin jäsenvaltio käyttää väärin puolustussystejä tai kriisitilanteen johdosta myönnettäviä poikkeuksia (298 artikla).

Lisäksi pohdintaryhmässä ehdotettiin, että 228 artiklassa tarkoitetut seuraamukset voisivat tulla voimaan takautuvasti (rikkomuksen alkamisesta lähtien). Tätä koskevaa määräystä tuskin kuitenkaan tarvitaan, koska nykyisessä tekstissä annetaan jo mahdollisuus sekä uhkasakon määräämiseen (laiminlyöntipäivää kohti tuomion antamispäivästä lähtien) että kiinteämääräiseen hyvitykseen (joka vahvistetaan ennen tuomion antamispäivää sen mukaan, miten vakavasta laiminlyönnistä on kyse).

(Uusi) kolmas kohta perustuu komission pohdintaryhmälle esittämään ehdotukseen. Siinä annetaan komissiolle mahdollisuus saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ja oikeus samanaikaisesti (yhden ja saman menettelyn yhteydessä) nostaa kanne EY:n perustamissopimuksen 226 artiklan perusteella sekä pyytää seuraamuksen määräämistä. Jos unionin tuomioistuin määrää komission pyynnöstä seuraamuksen suoraan samassa tuomiossa, kyseinen seuraamus pannaan täytäntöön tietyn määräajan kuluttua tuomion antamisen jälkeen, jos vastaajana oleva jäsenvaltio ei toimi tuomiossa edellytetyllä tavalla. Pohdintaryhmän jäsenten enemmistö kannatti tätä ehdotusta. Tällainen järjestely keventäisi ja nopeuttaisi menettelyä huomattavasti niihin tapauksiin liittyvien seuraamusten osalta, joissa jäsenvaltiot "eivät ilmoita" toimenpiteistään säädösten saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä¹. Puheenjohtajisto on päättänyt noudattaa pohdintaryhmän suositusta.

229 artikla

Perustuslain nojalla **annetuissa eurooppalaeissa tai eurooppapuitelaeissa ja neuvoston laeissa tai asetuksissa** voidaan antaa unionin tuomioistuimelle täysi harkintavalta niissä säädettyjen seuraamusten osalta.

Selitys

Artiklaa on muutettu ainoastaan I osan uusien välineiden huomioon ottamiseksi.

¹ Käytännössä tehdään ero "ilmoittamatta jättämisten" (eli tapausten, joissa jäsenvaltio ei ole toteuttanut lainkaan toimia säädöksen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä) ja sen välillä, että säädös on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä virheellisellä tavalla (eli jäsenvaltioiden toteuttamat toimet säädöksen saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöä eivät komission mukaan ole direktiivin (tai puitelain) vaatimusten mukaisia). Ehdotettua järjestelyä ei sovellettaisi jälkimmäisessä tapauksessa.

Eurooppalailla unionin tuomioistuimelle annetaan kyseisessä eurooppalaissa määritellyssä laajuudessa toimivalta ratkaista riitoja, jotka liittyvät sellaisten perustuslain nojalla annettujen säädösten soveltamiseen, joilla luodaan unionin tason teollisoikeudellinen suoja, sanotun kuitenkin rajoittamatta perustuslain muiden määräysten soveltamista.

Selitys

Pohdintaryhmässä käydyissä keskusteluissa on käynyt hyvin selvästi esille, että tämän oikeusperustan käyttöä halutaan helpottaa. Sen vuoksi pohdintaryhmä suosittelee nykyisen menettelyn (neuvoston yksimielinen päätös + jäsenvaltioiden suorittama ratifiointi) korvaamista poistamalla jäsenvaltioiden ratifiointivelvoite, määräämällä määräenemmistöpäätöksen käyttöönotosta neuvoston päätöstä tehtäessä ja (pohdintaryhmän enemmistön toivomus) soveltamalla lainsäätämisjärjestystä. Puheenjohtajisto on päättänyt noudattaa pohdintaryhmän suositusta.

1. Unionin tuomioistuin valvoo **eurooppalakien ja eurooppapuitelakien** ja neuvoston, komission ja EKP:n säädösten laillisuutta, suosituksia ja lausuntoja lukuun ottamatta, sekä Euroopan parlamentin sellaisten säädösten laillisuutta, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin. **Unionin tuomioistuin valvoo myös unionin virastojen ja elinten sellaisten säädösten laillisuutta, joilla on oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin.**
2. Tässä tarkoituksessa yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jäsenvaltion, Euroopan parlamentin, neuvoston tai komission nostama kanne, jonka perusteena on toimivallan puuttuminen, olennaisen menettelymääräyksen rikkominen, tämän perustuslain tai sen soveltamista koskevan oikeussäännön rikkominen taikka harkintavallan väärinkäyttö.

3. Yhteisöjen tuomioistuimella on samoin edellytyksin toimivalta ratkaista tilintarkastustuomioistuimen ja Euroopan keskuspankin ja **alueiden komitean** oikeuksiensa turvaamiseksi nostamat kanteet.
4. Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi samoin edellytyksin nostaa kanteen **hänelle osoitetusta säädöksestä tai säädöksestä, joka koskee häntä suoraan ja erikseen, sekä muusta kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytystä säädöksestä, joka koskee häntä suoraan ilman, että siihen liittyy täytäntöönpanotoimenpiteitä.**
5. **Unionin virastojen tai elinten perustamissäädöksissä voidaan säätää erityisistä edellytyksistä ja menettelysäännöistä, jotka koskevat luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön kannetta kyseisten virastojen ja elinten sellaisista säädöksistä, joiden tarkoituksena on tuottaa oikeusvaikutuksia.**
6. Tässä artiklassa tarkoitettu kanne on pantava vireille kahden kuukauden kuluessa säädöksen julkaisemisesta tai siitä, kun se on annettu kantajalle tiedoksi, taikka jollei säädöstä ole julkaistu tai annettu tiedoksi, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun kantaja on saanut siitä tiedon.

Selitys

Ensimmäinen kohta

Tästä määräyksestä keskusteltiin pohdintaryhmässä pitkään. Ensimmäiseen kohtaan on tehty merkittävä muutos, koska siihen on sisällytetty unionin virastojen ja elinten antamat säädökset. Tarkasteltuaan yksityiskohtaisesti virastojen ja elinten nykyistä tilannetta niiden antamien säädösten laillisuuden valvonnan osalta, pohdintaryhmä totesi, että virastojen perustamissäädökset sisältävät yleensä säännöksiä, jotka koskevat kyseisten virastojen antamia oikeussäädöksiä koskevien kanteiden nostamista unionin tuomioistuimessa.¹

¹ Ks. sihteeristön työskentelyasiakirja, jossa käsitellään unionin virastojen antamiin säädöksiin liittyviä kanteita (WD 9).

Pohdintaryhmän jäsenet tulivat siihen tulokseen, että säädösten, jotka tuottavat oikeusvaikutuksia suhteessa kolmansiin osapuoliin, ei tulisi jäädä laillisuuden valvonnan ulkopuolelle, ja näin ollen pohdintaryhmän jäsenten enemmistö suosittaa, että EY-sopimuksen 230 artiklaa muutettaisiin siten, että se toimielinten antamien oikeussäädösten lisäksi kattaisi myös unionin virastojen ja elinten antamat säädökset. Viraston perustamissäädöksessä voitaisiin lisäksi täsmentää asianomaisen viraston tai elimen antamien säädösten laillisuuden valvontaa koskevat erityissäännöt (ks. uusi viides kohta). Ainoastaan yksi pohdintaryhmän jäsen ei kannattanut pohdintaryhmän tätä kohtaa koskevaa yleistä suositusta.

Lisäksi todettiin, että tämä pohdintaryhmän esitys koskee vain EY-sopimuksen soveltamisalaan kuuluvia virastoja ja elimiä ja että YUTP:hen ja rikosasioissa tehtävään poliisi- ja oikeudelliseen yhteistyöhön liittyviä virastoja ja elimiä olisi tarkasteltava kyseisiä poliittikkoja koskevien määräysten yhteydessä, koska niihin todennäköisesti liittyy sellaisia erityispiirteitä, jotka voidaan ottaa huomioon kyseisten virastojen tai elinten perustamissäädöksissä (joka tapauksessa tämä artikla ei koskisi YUTP:n elimiä, jos perustuslaissa jätetään YUTP unionin tuomioistuimen toimivallan ulkopuolelle)¹.

Toinen kohta

Ei muutoksia.

Kolmas kohta

Puheenjohtajisto ehdottaa useiden valmistelukunnan jäsenten pyynnön mukaisesti, että tähän kohtaan lisätään alueiden komitea, joka näin voisi aktiivisesti turvata oikeuksiaan.

¹ Euroopan puolustusmateriaali- ja strategiantutkimusviraston osalta olisi kuitenkin aiheellista, että viraston toimintatapaa koskevassa neuvoston päätöksessä säädettäisiin unionin tuomioistuimen toimivallasta viraston sellaisten säädösten osalta, joilla on oikeusvaikutuksia luonnollisiin tai oikeushenkilöihin nähden I osassa olevassa 30 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Neljäs kohta

Pohdintaryhmä keskusteli pitkään siitä, voivatko luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt nostaa unionin tuomioistuimessa kanteita, jotka koskevat yleisesti sovellettavia säädöksiä. Pohdintaryhmä jakautui kahtia: eräät olivat sitä mieltä, että 230 artiklan 4 kohtaa ei pidä muuttaa asiasisällön osalta, sillä se täyttää oikeussuojan saatavuuden olennaiset vaatimukset erityisesti ottaen huomioon kansallisten tuomioistuinten toteuttamat toimet, koska nämä voivat (tai niiden täytyy) saattaa unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi asiat, joissa pyydetään ennakkoratkaisua unionin oikeuden tulkinnasta tai pätevyydestä. Toiset jäsenet katsoivat, että kyseinen määräys sisältää liian rajoittavia tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä kun on kyse kanteista, jotka yksityishenkilö nostaa yleisesti sovellettavaa säädöstä vastaan.

230 artiklan muuttamista kannattavat pohdintaryhmän jäsenet korostivat erityisesti sitä, että tietyissä erityistapauksissa yleisesti sovellettava säädös voi koskea suoraan yksityishenkilöä ilman, että siihen liittyy kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä. Tällä hetkellä hänen olisi näissä tapauksissa rikottava tätä normia vastaan, jotta hänellä olisi mahdollisuus käyttää oikeussuojakeinoja. Nämä jäsenet ovat sitä mieltä, että nykyiset tutkittavaksi ottamisen edellytykset, joiden mukaan säädöksen on koskettava kyseistä henkilöä "suoraan ja erikseen" eivät mahdollista unionin tuomioistuimen harjoittamaa valvontaa tässä erityistapauksessa. Tältä pohjalta puheenjohtajisto suosittaa, että suoran kanteen nostamista koskevat edellytykset tehdään avoimemmiksi.

Ne pohdintaryhmän jäsenet, jotka kannattavat 230 artiklan 4 kohdan muuttamista, kannattavat vaihtoehtoa, jossa mainitaan "yleisesti sovellettavat säädökset". Jotkut jäsenet pitävät kuitenkin parempana ilmaisua "muu kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytty säädös" (acte réglementaire), jolloin voitaisiin tehdä ero lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyjen säädösten ja muiden säädösten (actes réglementaires) välillä ja rajoittaa yksityishenkilöiden mahdollisuutta nostaa kanteita, jotka koskevat lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä säädöksiä (joihin sovellettaisiin edelleen "suoraan ja erikseen" -edellytystä), ja määrätä avoimemmasta menettelystä sellaisia kanteita varten, jotka koskevat muita säädöksiä (actes réglementaires). Puheenjohtajisto hyväksyi tämän jälkimmäisen lähestymistavan ja ehdottaa määräystä, jonka mukaan luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi nostaa kanteen muusta kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytystä säädöksestä, joka koskee häntä suoraan ilman, että siihen liittyy täytäntöönpanotoimenpiteitä.

On myös ehdotettu 230 artiklan neljännen kohdan yksinkertaistamista siten, että poistettaisiin ilmaisu "joka siitä huolimatta, että se on annettu" ja korvattaisiin ilmaisulla "hänelle osoitetusta säädöksestä, joka koskee häntä suoraan ja erikseen".

Käsittelyn aikana puheenjohtajisto pani myös merkille eräiden valmistelukunnan jäsenten tekemän ehdotuksen, jossa tähän artiklaan sisällytetään erityiskanne perusoikeuksien puolustamista varten, mutta päätti pohdintaryhmän tapaan olla hyväksymättä tätä ehdotusta.

Viides kohta

Katso edellä oleva ensimmäistä kohtaa koskeva selitys.

Kuudes kohta

Tässä kohdassa mainitaan kumoamiskanteiden esittämiselle asetettu määräaika. Voitaisiin harkita kyseisen määräyksen siirtämistä unionin tuomioistuimen perussääntöön.

230 a artikla

Jäsenvaltio, jota koskee 45 artiklan nojalla tehty Eurooppa-neuvoston tai neuvoston toteamus, voi kuukauden kuluessa kyseisestä toteamuksesta nostaa unionin tuomioistuimessa kanteen kyseisessä määräyksessä olevien yksinomaan menettelyä koskevien sääntöjen rikkomisesta.

Selitys

Artiklassa toistetaan EU-sopimuksen 46 artiklan e alakohdan sisältö, joka koskee EU-sopimuksen 7 artiklassa ja perustuslain I osassa olevassa 45 artiklassa tarkoitettua menettelyä. Sanamuotoa on kuitenkin muutettu. Tämä määräys lienee aiheellista sijoittaa perustuslain II osaan.

231 artikla
(nykyinen artikla muutoksitta)

Jos kanne on aiheellinen, unionin tuomioistuin julistaa säädöksen mitättömäksi.

Tarpeellisiksi katsomissaan tapauksissa unionin tuomioistuin toteaa, miltä osin mitättömäksi julistetun **säädöksen**¹ vaikutuksia kuitenkin on pidettävä pysyvinä.

232 artikla

Jos Euroopan parlamentti, neuvosto tai komissio perustuslain vastaisesti laiminlyö ratkaisun tekemisen, jäsenvaltiot tai muut unionin toimielimet voivat saattaa asian unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi laiminlyönnin toteamiseksi. **Tätä määräystä sovelletaan samoin edellytyksin unionin virastoihin ja elimiin, jotka laiminlyövät ratkaisun tekemisen.**

Kanne otetaan käsiteltäväksi vain, jos kyseistä toimielintä, **virastoa tai elintä** on ensin kehoitettu tekemään ratkaisu. Jollei toimielin, **virasto tai elin** ole määritellyt kantaansa kahden kuukauden kuluessa mainitusta kehotuksesta, kanne voidaan panna vireille uuden kahden kuukauden määräajan kuluessa.

Luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi edellisissä kohdissa määrätyin edellytyksin kannella unionin tuomioistuimeen siitä, että unionin toimielin, **virasto tai elin** on jättänyt antamatta kyseiselle henkilölle osoitettavan jonkin muun säädöksen kuin suosituksen tai lausunnon.

¹ Sanan "asetus" korvaaminen sanalla "säädös" on tarpeellinen muutos tämän kohdan saattamiseksi yhteensopivaksi unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön kanssa, jossa myös muiden säädösten kuin asetusten vaikutus otetaan huomioon.

Selitys

Määräystä on muutettu ja unionin virastot ja elimet lisätty. Pohdintaryhmä ei keskustellut tästä kysymyksestä, mutta jos viimeksi mainittuja vastaan voidaan nostaa kumoamiskanne, niitä vastaan olisi voitava nostaa myös laiminlyöntikanne, jonka tarkoituksena on rangaista perustuslain vastaisista laiminlyönneistä. Nykyisen perustamissopimuksen viittaus EKP:hen voidaan poistaa, sillä EKP:lle aiotaan antaa toimielimen asema.

233 artikla

Toimielimen, **viraston tai elimen**, jonka säädös on julistettu mitättömäksi tai jonka laiminlyönti on julistettu perustuslain vastaiseksi, on toteutettava unionin tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

Tämä velvollisuus ei vaikuta 288 artiklan toisen kohdan soveltamisesta johtuviin velvollisuuksiin.

Selitys

Artiklaa on muutettu unionin virastojen ja elinten mukaan ottamiseksi. Vanhan määräyksen viimeinen kohta kuului seuraavasti: "Tämä artikla koskee myös EKP:a.". Koska EKP:sta tulee toimielin, kohta käy tarpeettomaksi.

234 artikla

Unionin tuomioistuimella on toimivalta antaa ennakkoratkaisu:

- a) perustuslain tulkinnasta;

- b) unionin toimielimen säädöksen pätevyydestä ja tulkinnasta;
- c) unionin säädöksellä perustettua **virastoa tai elintä** koskevien sääntöjen tulkinnasta, jos kyseisissä säännöissä niin määrätään.

Jos tällainen kysymys tulee esille jäsenvaltion tuomioistuimessa, tämä tuomioistuin voi pyytää unionin tuomioistuinta ratkaisemaan sen, jos se katsoo, että kysymys on ratkaistava, jotta se voi antaa päätöksen.

Jos tällainen kysymys tulee esille sellaisessa kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, jonka päätöksiin ei kansallisen lainsäädännön mukaan saa hakea muutosta, tämän tuomioistuimen on saatettava kysymys unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Jos tällainen kysymys tulee esille kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä olevassa asiassa, joka koskee pidätettyä, unionin tuomioistuin tekee ratkaisunsa mahdollisimman pian.

Selitys

Säilytetään tämä määräys käytännöllisesti katsoen muuttumattomana lukuun ottamatta viittausta EKP:hen, joka voidaan poistaa. Tämä määräys on erittäin tärkeä, koska siinä määrätään unionin oikeuden hajautetusta valvonnasta ja kansallisten tuomioistuinten ja unionin tuomioistuimen välisestä yhteistyöstä.

Lisäksi YOS-alan artiklaehdotuksia tarkasteltaessa eräs valmistelukunnan jäsen ehdotti muutosta, jonka mukaan unionin tuomioistuimen olisi tehtävä ratkaisunsa viimeistään kolmen kuukauden kuluessa silloin, kun kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä oleva asia koskee pidätettyä. On totta, että ennakkoratkaisumenettely lykkää kansallista menettelyä, mikä on erityisen merkittävää, jos kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävänä oleva asia koskee

pidätettyä. Puheenjohtajisto on katsonut aiheelliseksi hyväksyä tämän ajatuksen, joka on nyt esitetty viimeisenä kohtana ja jossa kolmen kuukauden määräaika on korvattu ilmaisulla "mahdollisimman pian". On huomattava, että tuomioistuin voi jo nyt käyttää "nopeutettua menettelyä" tietyissä tapauksissa, "kun asian kiireellisyyden vuoksi on tarpeen, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian mahdollisimman nopeasti" (ks. yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 62 a artikla). Tämäntyyppiselle ennakkoratkaisumenettelylle olisi mahdollista määrätä määräaika, mutta puheenjohtajisto katsoo, että määräajasta voitaisiin tarvittaessa määrätä unionin tuomioistuimen perussäännössä.

235 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista 288 artiklan toisessa kohdassa tarkoitettua vahingonkorvausta koskevat riidat.

236 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista unionin ja sen henkilöstön väliset riidat henkilöstösäännöissä määrätyin tai palvelussuhteen ehdoista johtuvien rajoitusten ja edellytysten.

237 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimella on jäljempänä määrätyin rajoituksin toimivalta ratkaista riidat, jotka koskevat:

- a) Euroopan investointipankin perussäännöstä johtuvien jäsenvaltioiden velvollisuuksien täyttämistä. Pankin hallintoneuvostolla on tällöin samat valtuudet kuin komissiolla [226 artiklan] mukaan;

- b) Euroopan investointipankin valtuuston ratkaisuja. Jokainen jäsenvaltio, komissio tai pankin hallintoneuvosto voi nostaa kanteen asiassa [230 artiklassa] määrätyin edellytyksin;
- c) Euroopan investointipankin hallintoneuvoston ratkaisuja. Kanteen asiassa voi nostaa vain jäsenvaltio tai komissio [230 artiklassa] määrätyin edellytyksin ja vain sillä perusteella, että pankin perussäännön 21 artiklan 2 ja 5–7 kohdassa määrättyä menettelyä ei ole noudatettu;
- d) perustuslaista sekä EKPJ:n perussäännöstä johtuvien kansallisten keskuspankkien velvollisuuksien täyttämistä. Tässä yhteydessä EKP:n neuvostolla on kansallisten keskuspankkien suhteen samat valtuudet kuin komissiolla [226 artiklan] mukaan jäsenvaltioiden suhteen. Jos unionin tuomioistuin toteaa, että kansallinen keskuspankki on jättänyt täyttämättä sille perustuslain mukaan kuuluvan velvollisuuden, tuon pankin on toteutettava unionin tuomioistuimen tuomion täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet.

238 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista asia unionin tekemässä tai sen puolesta tehdyssä julkis- tai yksityisoikeudellisessa sopimuksessa olevan välityslausekkeen nojalla.

239 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimella on toimivalta ratkaista jokainen jäsenvaltioiden välinen riita, joka on yhteydessä perustuslain kohteeseen, jos asia saatetaan sen käsiteltäväksi välityssopimuksen nojalla.

240 artikla
(nykyinen artikla muutoksitta)

Jollei toimivaltaa ole perustuslailla annettu unionin tuomioistuimelle, riidat, joissa unioni on asianosainen, eivät unionin asianosaisuuden perusteella ole jäsenvaltioiden tuomioistuinten tuomiovallan ulkopuolella.

240 a artikla

Unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa I osan 29 ja 30 artiklan suhteen eikä II osan I luvun määräysten suhteen, jotka koskevat yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa.

Selitys

Tuomioistuinta käsittelevän pohdintaryhmän mielipiteet jakautuivat sen suhteen, mikä olisi tuomioistuimen toimivalta YUTP:n alalla. Näin ollen on vaikea esittää yhteisesti sovittua ehdotusta. Tämänhetkinen artiklaehdotus, joka on nykyisen tilanteen mukainen, on laadittu jäljempänä esitettyjen huomioiden perusteella.

Tällä hetkellä tilanne on se, että jos jokin YUTP-alan toimi määrää taloudellisia seuraamuksia kolmannelle maalle, tarvitaan yhteisön tason täytäntöönpanotoimia, jotka toteutetaan EY-sopimuksen 60 ja 301 artiklan perusteella. Kun on kyse yksityishenkilöitä koskevista taloudellisista seuraamuksista, sovelletaan EY-sopimuksen 308 artiklaa.¹ Tuomioistuin käyttää jo nyt sille kuuluvaa mahdollisuutta tuomioistuinvalvontaan kaikkien täytäntöönpanosäädösten suhteen EY-sopimuksen mukaisesti. Vaikka nykytilanne säilytetäänkin ennallaan, puheenjohtajisto piti tarpeellisena määrätä nimenomaisesti mahdollisuudesta kohdistaa taloudellisia seuraamuksia yksityishenkilöihin B osaston 31 artiklan 4 kohdassa (ulkoinen toiminta). Tässä määräyksessä tarkoitetuissa tapauksissa tuomioistuin toteuttaa tuomioistuinvalvontaa.

¹ Neuvosto on kuitenkin tulkinnut laajasti EY-sopimuksen 60 ja 301 artiklaa käyttäen niitä oikeusperustana, jonka nojalla se on määrännyt seuraamuksia henkilöille tai yhteisöille, jotka käyttivät tosiasiallista määräysvaltaa maassa tai jossain osassa maata.

Seuraamusten suhteen (rajoittavat toimenpiteet) valmistelukunta voisi pohtia sitä, onko tarpeen laajentaa yksityishenkilöiden mahdollisuutta nostaa kante koskemaan YUTP-päätösten perusteella annettuja säädöksiä, joilla on henkilöille muuta kuin taloudellisia seurauksia (YUTP-alan päätösten soveltamisessa käytetyillä rajoittavilla toimenpiteillä, kuten viisumin epäämisellä, voidaan esimerkiksi evätä maahantulo tai estää vapaa liikkuminen). Yksityishenkilöön kohdistettavia muita kuin taloudellisia seuraamuksia koskevan erityisen oikeusperustan tarpeellisuutta on tarkasteltava valmistelukunnassa II osan 31 artiklan (ulkoinen toiminta) yhteydessä eikä unionin tuomioistuinta koskevien määräysten yhteydessä.

On myös otettu esille kysymys siitä, voitaisiinko EY-sopimuksen 230 artiklan perusteella mahdollistaa se, että valtiot ja toimielimet voisivat nostaa kumoamiskanteen sellaisista YUTP-alan säädöksistä, jotka olisi annettu vastoin perustuslain olennaisia määräyksiä. Puheenjohtajisto ei ole päätenyt tälle kannalle. Se katsoo kuitenkin, että on tunnustettava unionin tuomioistuimen toimivalta tarkastella sitä, onko YUTP:n alalla suunniteltu kansainvälinen sopimus sopusoinnussa perustuslain määräysten kanssa (nykyinen 3000 artiklan 6 kohta).

Puheenjohtajisto on myös tarkastellut pohdintaryhmän suositusta, jonka mukaan "perustuslaissa olisi pilarien poistamisen jälkeen säilytettävä SEU:n 47 artiklassa vahvistettu periaate. Kyseisen artiklan perusteella yhteisöjen tuomioistuimella on toimivalta valvoa, että YUTP-alan toimenpiteet ja menettelyt eivät vaikuta perustuslain muilla (entiseen ensimmäiseen pilariin kuuluvilla) politiikan aloilla sovellettaviin menettelyihin, jotta ne voidaan säilyttää."¹ Ottaen huomioon sen, että pilarirakenne on poistettu mutta perustuslain III osassa määritellään kullakin alalla sovellettavat menettelyt, puheenjohtajisto katsoo, että 230 artiklan nojalla unionin tuomioistuin voi harjoittaa laillisuuden valvontaa. Jos toimielin ottaa erheellisesti oikeusperustaksi YUTP:n alan määräyksen antaakseen säädöksen, jonka oikeusperustana olisi pitänyt olla perustuslain muu (kuin YUTP:n alan) määräys, se rikkoo perustuslakia siltä osin kuin kyseinen säädös perustuu väärään oikeusperustaan.

¹ Yhteisöjen tuomioistuinta käsittelevä pohdintaryhmä – 16.4.2003 esitetty täydentävä raportti yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa koskevasta tuomioistuinvalvonnasta (CONV 689/03 REV 1, 7 kohdan b alakohta).

240 b artikla

Käyttäessään vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskeviin [...] osaston 3 ja 4 luvun määräyksiin liittyvää toimivaltaansa unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa valvoa jäsenvaltion poliisiviranomaisen tai lain noudattamista valvovan muun viranomaisen toteuttamien toimien pätevyyttä tai oikeasuhteisuutta tai antaa ratkaisua niiden velvollisuuksien täyttämisestä, joita jäsenvaltioilla on yleisen järjestyksen ylläpitämiseksi sekä sisäisen turvallisuuden suojaamiseksi, **jos nämä toimet kuuluvat jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön piiriin.**

Selitys

Tämä artikla perustuu SEU:n nykyiseen 35 artiklan 5 kohtaan, lukuun ottamatta kahdeksaa viimeistä sanaa. Se vastaa puheenjohtajiston hyväksymän YOS-alan artiklajakonaisuuden 9 artiklaa. Artiklasta on esitetty useita muutosehdotuksia, joissa pyydetään sen poistamista, mutta toiset ovat myös pyytäneet, että SEU:n 35 artiklan 5 kohta toistettaisiin sellaisenaan. Uskomme, että näin muotoiltuna artikla on hyväksyttävissä oleva kompromissi. Tämä määräys tuntuisi kuitenkin luontevammin kuuluvan tuomioistuinta koskeviin artikloihin eikä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaa aluetta koskevaan lukuun.

240 c artikla

Jäsenvaltiot sitoutuvat ratkaisemaan tämän perustuslain tulkintaa tai soveltamista koskevat riidat ainoastaan siinä määrätyllä tavalla.

Selitys

Artiklassa toistetaan EY-sopimuksen 292 artiklan teksti, joka näyttäisi sopivan paremmin tuomioistuinta koskeviin II osan määräyksiin.

241 artikla

Vaikka 230 artiklan 5 kohdassa mainittu määräaika on päättynyt, asianosainen voi riidassa, joka koskee **eurooppalakia** taikka neuvoston, komission tai EKP:n **lakia** tai asetusta, vaatia unionin tuomioistuimessa 230 artiklan toisessa kohdassa mainitulla perusteella, että säädöstä ei sovelleta.

Selitys

Artiklaa on muutettu ainoastaan välineiden uusien nimitysten huomioon ottamiseksi.

242 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimen käsiteltävänä olevalla kanteella ei ole lykkäävää vaikutusta. Unionin tuomioistuin voi kuitenkin määrätä kanteen kohteena olevan säädöksen täytäntöönpanon lykättäväksi, jos se katsoo, että olosuhteet sitä edellyttävät.

243 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuin voi käsiteltävänä olevassa asiassa päättää tarpeellisista välimiinoista.

244 artikla

(nykyinen artikla muutoksitta)

Unionin tuomioistuimen tuomiot pannaan täytäntöön noudattaen, mitä [256 artiklassa] määrätään.

Unionin tuomioistuimen perussääntö vahvistetaan pöytäkirjassa.

Perussäännön määräyksiä, lukuun ottamatta sen I osastoa ja 64 artiklaa, voidaan muuttaa lailla. Euroopan parlamentti ja neuvosto tekevät ratkaisunsa joko unionin tuomioistuimen pyynnöstä ja komissiota kuultuaan tai komission pyynnöstä ja unionin tuomioistuinta kuultuaan.

Selitys

Pohdintaryhmän jäsenten enemmistö suositti, että tuomioistuimen perussääntö hyväksyttäisiin lainsäätämisyjärjestyksessä, lukuun ottamatta sen I osastoa, joka koskee tuomarien ja julkisasiamiesten koskemattomuutta, ja 64 artiklaa, joka koskee kielijärjestelyjä. Puheenjohtajisto on päättänyt noudattaa pohdintaryhmän suositusta.
